

De V van verschil

Train deze skills

Poolverkenner

Welke verschillende betekenissen van het V-symbool zijn er?

4 2 +

Impactchecker

Welke impact wilden de gebruikers van de V-symbolen hebben?

4

START

Maak een **handgebaar** naar iemand uit een andere groep. Reageert die zoals verwacht? Dan is jouw boodschap overgekomen!

Filter de bronnenbox op **V van verschil**.

Welke verschillende betekenissen van het **V-symbool** vind je allemaal terug in de posters en foto's?

Zoek uit wie het V-symbool op welke manieren gebruikt(e). Wie was er eerst?

Met symbolen kan je mensen op straat en thuis beïnvloeden.

Wat willen de V-symbolen bereiken?

Bepaal waar je de verschillende V-symbolen op het -schema zou plaatsen.

naar de bronnenbox

Sneaky van A naar B

Train deze skills

Censuursensor

Hoe kon je tijdens
WO II censuur
omzeilen?

6

Bubbelhacker

Hoe doorbreek je
(met verzet)
bestaande bubbels?

4

2

+

START

Breng een sneaky boodschap over naar iemand aan de andere kant van de ruimte, zonder internet. Bedenk 3 hulpmiddelen die dat makkelijker zouden maken.

Tijdens WO II was er veel geheime communicatie omwille van de **streng**e censuur.

Filter de bronnenbox op **Sneaky van A naar B**. Scan elk een bron op zoek naar een manier om censuur te omzeilen.

Bespreek welke manieren je zag om censuur te omzeilen. Welk vind je ...

creatief   grappig   gevaarlijk   verrassend
geniaal   duur   handig

Werd je tijdens WO II betrap, dan kon jij en je familie zwaar **gestraft** worden!

Heb jij je al eens in het geheim tegen iets verzet? Hoe ver zou jij gaan om je te verzetten tijdens een oorlog?

naar de bronnenbox

Het einde in zicht ...

Train deze skills

Impactchecker

Wat willen de bronnen bereiken in de zomer van 1944?

6

Poolverkener

Waarom merk je dat de kloof tussen de twee partijen zeer groot is?

4

Leugendetector

Herken jij soms een verborgen agenda achter leugens?

2

START

Filter de bronnenbox op **Het einde in zicht ...** en scan de bronnen.

Onderzoek samen:

- Wat willen de bronnen dat je doet?
- Wie is volgens de bronnen de oorlog aan het winnen in de zomer van 1944?
- Wie was er écht aan het winnen?

Elke partij heeft een **verborgen agenda**! Wat wilden de twee partijen bereiken met hun bronnen? Noteer dit in twee kolommen op een blad.

Dit willen de Duitsers bereiken met hun boodschap	Dit willen de Vlaamse communisten bereiken met hun boodschap
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vijand ontmoedigen</i> • ...	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vijand ontmoedigen</i> • ...

Hoorde jij al eens een verhaal van 2 partijen? Wat was er anders? Wat waren de verborgen agenda's?

Ken jij filmpjes of kanalen die leugens verspreiden?

Bespreek samen of die bronnen ook een **verborgen agenda** hebben.

naar de bronnenbox

WOMAN

Train deze skills

Poolverkennen

Hoe verschilde de rol van de vrouw in elk kamp?

6

Impactchecker

Hoe konden vrouwen het verschil maken in de oorlog?

4

Bubbelhacker

Hoe probeerden vrouwen elkaar uit een bubbel te helpen?

2

START

Filter de bronnenbox op **WOMEN** en scan elk een bron.

Deel de bronnen op in twee kampen:

Neem een blad papier. Beschrijf de vrouw volgens elk kamp:

Help WO II-vrouwen op de barricades springen! Verzin **3 hashtags** die vrouwen overtuigen om bij het verzet te gaan.

*Met vrouwen in je kamp won je de oorlog!
Ze hielden de boel recht achter de frontlijn.*

Zoek in de bronnen hoe vrouwen het verschil konden maken!

naar de bronnenbox

Luchtpost

Train deze skills

Impactchecker

Wat wil de luchtpost bereiken bij de lezers?

6

Bubbelhacker

Wat doet luchtpost met bestaande bubbels?

4

Censuursensor

Waar zou jij het woord 'luchtpost' plaatsen op het -schema?

2 +

START

Schrijf elk **een waarheid of een leugen** op een papierstrookje en gooi jullie propjes naar een andere groep.

Observeer de reacties.
Reageerden ze zoals verwacht?

Filter de bronnenbox op **Luchtpost** en scan de bronnen.

Beeld je in: je leeft in bezet gebied tijdens WO II en de twee bronnen van de geallieerden vallen voor je neus uit de lucht.

Wat zou jij met de luchtpost doen nadat je het gelezen hebt?

Wat wilden de geallieerden bereiken met luchtpost, denk je?

- bij hun volgers?
- bij de vijand?

Waar zou jij het woord 'luchtpost' plaatsen op het -schema?

naar de bronnenbox

EXPERT

Knip & plak

Train deze skills

Censuursensor

Hoe zag je de filter van het -schema aan het werk in de bronnen?

6

2

+

Leugendetector

Welke trucjes pas jij toe om de waarheid te verhullen?

4

Impactchecker

Wat wil de zender van de bronnen bereiken?

2

START

Filter de bronnenbox op **Knip & plak** en scan elk een bron.

Bespreek met elkaar welke impact de bron wil hebben: zet de zender aan tot actie of net niet?

Iedereen liegt wel eens om een doel te bereiken, geef maar toe! Welke trucjes gebruik je zelf soms eens om de waarheid te verhullen?

inzoomen op een detail

uitzoomen om details te vermijden

Focussen op iets anders

iets anders voorstellen

iets uit je verhaal knippen

iets niet tonen

...

Dezelfde trucjes worden gebruikt om de waarheid tegen te houden. Waar zouden deze trucjes gebruikt zijn in de bronnen?

bv. "In deze bron lijkt de helft er wel afgeknipt!"

Censuur kan voorkomen in alle mediatypes: kranten, posters, filmpjes, stories, zelfs in een gewoon gesprek!

Vergelijk samen mediatypes: in welk medium is het volgens jullie ...

- super easy om de waarheid te verhullen?
- super moeilijk om de waarheid te verhullen?

naar de bronnenbox

EXPERT

Alles kits!

Train deze skills

Leugendetector

Wat was er té mooi om waar te zijn in de bronnen?

6

2

+

Bubbelhacker

Hoe herken je dat de zender een beeld van de werkelijkheid in stand wil houden?

4

START

Vertel om beurten iets wat je onlangs meemaakte. Het mag ook gelogen zijn!

De groep raadt: **“echt gebeurd!”** of **“te mooi om waar te zijn!”**

Iedereen stelt zijn leven wel eens rooskleuriger voor dan het is! Welke trucjes haal jij uit om de ideale *story* te tonen?

Filter de bronnenbox op **Alles kits!** en scan elk een bron.

Wijs op elke bron iets aan dat echt **té mooi is om waar te zijn**.

De zender van jouw bron wil een bepaald beeld van de werkelijkheid in stand houden. Welk beeld is dat? En wat gebeurde er buiten beeld, denk je?

*Natuurlijk weet de zender wel beter!
Die manipuleert de boel!*

Onderzoek het -schema: verwoord bij elke bron welke boodschap er bij A hoort (wat de zender denkt) en bij B (wat hij zegt of toont).

naar de bronnenbox

EXPERT

Idee IDEE

Train deze skills

Poolverkenner

Hoe merk je in bronnen dat er een grote kloof is tussen twee partijen?

8

Impactchecker

Hoe merk je dat grote ideologieën soms in kleine ideeën zitten?

4

START

Onderstaande woorden zijn niet neutraal. Zo beschrijven mensen met verschillende sets van ideeën (ideologie) elkaar om te spotten.

Welke woorden passen bij dezelfde ideologie?

linkse ratten   bakfietsouders   klimaatactivisten   neoliberalen
geitenwollen sokken   rechtse zakken   wokers
boomknuffelaars   Trump-aanhangers   racisten
SUV-eigenaars   vegetarische fietsers

Bespreek welke ideeën nog in je opkomen bij de woorden:

bv. kleuren, kledij, symbolen, slogans ...

Filter de bronnenbox op **Idee IDEE** en scan elk een bron.

Vergelijk de **pro**-Duitse bronnen met de bronnen **tegen** de Duitsers. Wat herken je bij welke partij?

bv. kleuren, kledij, symbolen, slogans ...

Kleuren, kledij, symbolen ... zo'n kenmerken van ideologieën blijven hangen!

Denk aan tegengestelde ideologieën uit een serie of film:

bv. de Jedi vs. de Sith (Star Wars), Hogwarts vs. de Dooddoeners van Voldemort (Harry Potter) ...

Hoe weet je wie tot welke partij behoort? Door kleuren? Kledij? Symbolen? Slogans? ...

naar de bronnenbox

EXPERT

Bubbels

Train deze skills

Bubbelhacker

Welke oplossingen waren er tijdens WO II om uit je bubbel te komen?

8

Poolverkenner

Wat doen bubbels met de kloof tussen twee partijen?

2

START

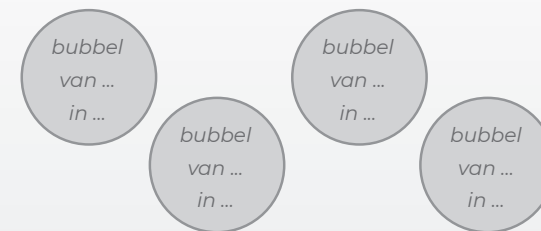

Filter de bronnenbox op **Bubbels** en scan elk een bron.

Vergelijk de bronnen: zou een ontvanger van de ene bron ook de andere bron kunnen ontvangen? Nee? Dan heb je een bubbel!

Teken op een blad het aantal **bubbels** die jouw bronnen tellen. Noteer **wie** in die bubbels zit en **waar** ze leven.

Jouw online klikgedrag bepaalt in welke bubbel je terecht komt. Waar klik jij altijd op waardoor je meer van hetzelfde te zien krijgt? En probeer je wel eens bewust niet meer te klikken?

Tijdens WO II geen algoritmes, wel propaganda en censuur! Wat kon je doen om toch uit je bubbel te komen, zonder internet? Zoek in je bronnen naar oplossingen.

 Altijd hetzelfde te horen krijgen ... saai toch? Maar ook gevaarlijk!

Bestudeer het -schema en bespreek wat bubbels doen met de kloof tussen twee partijen in de maatschappij.

naar de bronnenbox

Onder de Duitsers

Train deze skills

Censuursensor

Leugendetector

Impactchecker

Waar plaats je de
twee bronnen op het
-schema?

6

Hoe herkende
je leugens in de
bronnen?

4

Wat wilden de
bronnen bereiken bij
de ontvangers?

2

START

Vertel aan elkaar over een **reclame** (van op facebook, TikTok, YouTube ...) die jou iets deed kopen of doen.

Waarom werkte de reclame zo goed?

Beeld je in: je zit tijdens WO II in een warme bioscoopzaal en tijdens het reclameblok krijg je een filmpje te zien over werken in Duitsland.

Noem samen **3 dingen die jij zou willen weten** voor je als arbeider naar Duitsland vertrekt.

Filter de bronnenbox op **Onder de Duitsers** en scan eerst **"De belofte van werken in Duitsland"**.

Waarom overtuigt het bioscoopfilmje jou (niet)om te werken in Duitsland?

Scan nu ook de andere bron met filter **Onder de Duitsers**.

Beschrijf aan elkaar hoe het leven van een Duitse arbeider verschilt tussen de 2 bronnen.

Beeld je in: je loopt tijdens WO II na de film de bioscoop uit en een onbekende stopt je dit verzetskrantje toe.

Zou jij het krantje geloven of het bioscoopfilmje? Leg uit waarom.

naar de bronnenbox